

Shrnutí

Diplomová práce je členěna do devíti samostatných kapitol. V první kapitole jsem se zaměřila na důsledky první světové války. Krátce po utichnutí bojů se ve Francii sešli zástupci zúčastněných mocností s cílem stanovit odpovědnost za rozpoutání celosvětového konfliktu. Versailleskou mírovou smlouvou byly Německu uloženy vysoké finanční reparační, redukce armády a v neposlední řadě odejmutí části území.

Ve druhé a třetí kapitole se věnuji poválečnému vývoji na území Německa. Po skončení války se z Německa stala republika, a to republika demokratická. Výmarská republika měla dokonce jednu z nejdemokratičtějších ústav v Evropě. Republika se od svého vzniku potýkala s těžko překonatelnými obtížemi vnitropolitickými, hospodářskými a později i finančními. A tak není divu, že demokracií zklamaní občané slyšeli na libozvučná hesla nacionálních socialistů o vymýcení nezaměstnanosti a zlepšení životní úrovně pro všechny.

Pro lepší orientaci v textu jsem z hlediska přijímání antisemitských opatření rozdělila éru Hitlerova Německa do tří období. V prvním z nich se nacisté zaměřili především na vylučování Židů (s jistými výjimkami) z určitých povolání a jejich odsun na okraj společnosti. Po roce 1935 se situace zdánlivě uklidnila, když tempo přijímání diskriminačních předpisů na krátkou dobu zvolnilo. Rok 1938 a zejména jeho závěr uvozuje třetí období přijímání a realizace protižidovského programu. Především je pak patrný jeho kvalitativní posun, od „pouhé“ diskriminace Židů a ztěžování jejich životů přes živelné násilí až po cílenou, státem plánovanou a uskutečňovanou likvidaci, tedy počátek židovského holokaustu, v úzkém smyslu toho slova.

Samostatnou kapitolu své práce věnuji zásadnímu legislativnímu počínu, a to Norimberským zákonům přijatým v polovině třicátých let dvacátého století. Na základě těchto zákonů došlo k rozdělení osob žijících na území Německa na říšské státní příslušníky a občany druhé kategorie s omezenými právy. Předpisy zakazovaly jakékoliv „mísení“ Němců s osobami neněmecké krve.

Přestože samotné tzv. konečné řešení židovské otázky není přímo předmětem této práce, domnívám se, že pro dokreslení celkového obrazu bylo vhodné jej zmínit. Proto se jím zabývám v předposlední kapitole, zejména pro demonstraci přesahu skutečné protižidovské politiky nad zákonným půdorysem.

Poslední kapitolu věnuji pronásledování romského obyvatelstva. Zacházení s Romy se v mnohém podobalo zacházení s Židy a je nutné dodat, že při posuzování jednotlivých případů

postupovala státní moc mnohdy nekompromisněji a v konečném důsledku drastičtější. Přestože počet romských obětí nedosahuje zdaleka počtu těch židovských, myslím si, že hovoříme-li o rasistických opatřeních nacistického Německa, neměla by tato problematika zůstat v pozadí. Pokud bychom totiž přistoupili na poměrování počtu romských a židovských obětí a tím je relativizovali, dopouštěli bychom se stejného zločinu jako ideologové, tvůrci a aparát Třetí říše. A podstatné by mohlo zůstat skryto. Totiž že označení *šoa* nebo *porrajmos* mají tentýž obsah, a sice hromadnou, státem organizovanou vraždu.